

نمونه سوالات پایه دوازدهم

درس اول

- ۱) در آیه شریفه " انی جاعل فی الارض خلیفه " مراد از خلیفه نوع انسان است نه فقط حضرت آدم علیه السلام. دو دلیل در اثبات صحت این مطلب بیان کنید.
- ۲) انسان در چه صفاتی می تواند جانشین خداوند باشد؟ با ذکر دو مورد توضیح دهید.
- ۳) به چه دلیل ملائکه از خلقت انسان نگران بودند؟
- ۴) خداوند نگرانی ملائکه در مورد خلقت انسان را چگونه پاسخ گفت؟ توضیح دهید.
- ۵) با توجه به آیه شریفه و ما من الا له مقام معلوم چرا ملائکه ظرفیت جانشینی خداوند را نداشتند؟
- ۶) مراد از سجده ملائکه در برابر حضرت آدم علیه السلام چه بود؟
- ۷) علامه طباطبایی این آیات را چگونه تفسیر می کنند؟ لقد خلقنا الانسان فی احسن تقویم / ثم رددناه اسفل سافلین
- ۸) قرآن را شایسته خلیفه خود ندانسته و از آن به اسفل سافلین یاد می کند. /یا/ قرآن جایگاه دنیا و باقی ماندن در عالم ماده را شایسته خلیفه خود ندانسته و از آن به یاد می کند.
- ۹) ملائکه به خداوند گفتند آیا کسی را در زمین خلیفه قرار می دهی که و در حالی که ما.....
- ۱۰) و ما من الا له مقام معلوم زبان حال است.
- ۱۱) خداوند به فرشتگان با عبارت پاسخ فرمود.
- ۱۲) قرآن از واژه برای نشان دادن جنبه طبیعی و مادی انسان استفاده کرده و با تعبیر نفخ روح جنبه او را به نمایش می گذارد.

درس دوم

- ۱) با استفاده از دو دلیل می توان فهمید که در آیه زیر خلقت آسمانها نیز در جهت بهره برداری انسان معرفی شده است. آن دو را توضیح دهید
- هو الذی خلق لکم ما فی الارض جمیعا ثم استوی الی السماء فسواهن سبع سماوات...
- ۲) سه ویژگی مختص انسان در ارتباطش با جهان آفرینش وجود دارد؛ آنها را نام ببرید.
- ۳) تسخیر آفریده ها توسط انسان چگونه صورت پذیر است؟ با ذکر یک مثال توضیح دهید.
- ۴) واژه تسخیر از ریشه است که در لغت به معنای می باشد و تسخیر یک چیز به معنای است.
- ۵) قدرت انسان بر تسخیر آفریده ها با سه واژه و و در قرآن بیان شده است.
- ۶) قرآن کریم از چه واژه های دیگری بجز تسخیر برای رساندن مفهوم آن استفاده نموده است؟ معنای لغوی آنها را به اختصار توضیح دهید.
- ۷) در سوره ملک برای بیان مسخر بودن زمین از واژه استفاده شده است که به معنای می باشد.
- ۸) در لغت به معنای مسلط نمودن و قدرت دادن است و معنایی مشابه واژه دارد.

۹) تسخیر موجودات و آفریده های الهی توسط انسان باید در چه جهتی صورت بگیرد؟

۱۰) انشاء در لغت به معنای و عمارت به معنای است.

۱۱) در آیه شریفه "هو انشاکم من الارض واستعمرکم فیها"

الف: با توجه به معانی ابواب ثلاثی مزید، واژه استعمار چه معنایی دارد؟

ب: مراد از "انشاء کم من الارض" چیست؟

۱۲) معنای لغوی "زینت" را بیان کرده و بفرمائید که زینت زمین توسط خداوند به چه منظوری صورت گرفته است؟

۱۳) با توجه به آیه شریفه قل من حرم زینة الله التي اخرج لعباده والطيبات من الرزق...

الف: واژه های مشخص شده را معنا کنید.

ب: اضافه شدن کلمه زینة به الله، چه مفهومی را می رساند؟

ج: از این آیه در پاسخ به چه شبهه ای می توان استفاده نمود؟ توضیح دهید.

۱۴) روایت " ان الله عزوجل اذا انعم علی عبد نعمه" در تفسیر کدامیک از آیات قرآن می تواند مفید باشد؟ توضیح دهید.

۱۵) چرا در آیه شریفه والخیل والبغال والحمیر لتركبوها وزینة این حیوانات زینت معرفی شده اند؟

۱۶) عبارت حلیه تلبسونها به کدامیک از زینتهای موجود در زمین برای انسان اشاره دارد؟

۱۷) آیه شریفه ولكن الله حبب الیکم الایمان وزینة فی قلوبکم به چه زینتی اشاره دارد؟ توضیح دهید

۱۸) قرآن آراستگی حقیقی انسان را در چه چیزی می داند؟

۱۹) ایمان چگونه به بهره مندی انسان مومن از نعمتها و لذتهای زمین جهت می دهد؟ توضیح دهید.

۲۰) در سایه ایمان و تقوا لازمه سعادت و تجارت سودمندانه اهل ایمان است.

درس سوم

۱) ضمن بیان اشتباه رایج در ترجمه عبارت "الحیوة الدنیا"، ترجمه دقیق و صحیح آن را بنویسید.

۲) با چه ابزاری می توان در عین استفاده از نعمتهای دنیایی از وابستگی و فریفته شدن نسبت به آنها نجات پیدا نمود؟

۳) معنای لغوی و ریشه ای واژه عقل را بیان کنید.

۴) ویژگی های پنج گانه حیات دنیا را نام برده و دو مورد را به دلخواه توضیح دهید.

۵) با توجه به معانی ابواب ثلاثی مزید، واژگان تفاحر و تکاثر به چه معنا هستند؟

۶) بهترین بازگشتگاه انسان در قرآن کریم، است نه دنیای مادی.

۷) ، اسم مکان از ریشه " اوب" و به معنای است.

۸) قرآن برای بیان کوتاه و زودگذر بودن بهره انسانها از حیات دنیا در مقابل آخرت از واژه و برای بیان جایگاه ابدی انسان در

آخرت از واژه استفاده می کند.

۹) عبارت ذهبوا بعاجل الدنیا و آجل الاخره در توصیف چه کسانی است و به چه مفهومی اشاره می کند؟

۱۰) عبارت اصابوا لذة زهد الدنیا فی دنیاهم به چه معناست؟

۱۱) مخاطب آیه شریفه وابتغ فیما آتاک الله الدار الاخره ولا تنس نصیبک من الدنیا چه کسی است و این آیه به چه مفهومی اشاره دارد؟

درس چهارم

۱) غفلت از باعث می شود که انسان با وجود برخورداری از گرایشهای متعالی به همین حیات دنیا رضایت دهد و از بهره های اخروی به کلی محروم ماند.

۲) با توجه به آیه شریفه "واذکر ربک اذا نسیت" ، نقطه مقابل غفلت، میباشد.

۳) با توجه به آیه شریفه "وَلَا تَكُونُوا كَالَّذِينَ نَسُوا اللَّهَ فَأَنْسَاهُمْ أَنْفُسَهُمْ أُولَئِكَ هُمُ الْفَاسِقُونَ" به سوالات زیر پاسخ دهید:

الف) فعل نسی در دو حالت ثلاثی مجرد و ثلاثی مزید به کار رفته است. در هر حالت مفعول آن را مشخص کنید.

ب) توضیح دهید که چگونه خدافراموشی سبب خودفراموشی می گردد.

۴) انسانی که رشد خود را در پرورش همین بدن طبیعی و جسمانی خلاصه کند، دچار می گردد، که به تعبیر قرآن حاصل خدافراموشی است.

۵) خود فراموشی باعث انحراف از مسیر صحیح می گردد که در قرآن با واژه از آن یاد می شود.

۶) چرا قرآن کریم، انسانهایی را که دچار خودفراموشی شده اند، فاسق می داند؟

۷) حقیقت انسان یا خود حقیقی او، همان است نه چیزهای دیگری چون مدرک تحصیلی او.

۸) توضیح دهید که چگونه حقیقت انسان چیزی غیر از تن و بدن اوست ؟

۹) با توجه به آیه شریفه " قل هل ننبوکم بالاحسین اعمالا..."

الف) زیانکارترین افراد از دیدگاه قرآن چه کسانی هستند؟

ب) خسران در قرآن کریم به معنای زیان کردن در اصل سرمایه یعنی می باشد.

۱۰) توضیح دهید که شناخت انسان از خودش چگونه بر اعمال و رفتار او تاثیر گذار است؟

۱۱) با توجه به سخن حضرت علی علیه السلام که " لا تجهل نفسک فان الجاهل بنفسه جاهل بکل شیء" ، معرفت انسان نسبت به خود حقیقی

اش چه اهمیتی دارد؟

درس پنجم

۱) آیا حیات طیبه جدا از زندگی مشترک و همگانی است یا همراه آن است؟ توضیح دهید

۲) حیات طیبه بر مدار شکل می گیرد، بنابراین پیوندی ناگسستنی با قلب دارد.

۳) قلب باطنی عطیه ای الهی است که خداوند در وجود انسان به ودیعه گذاشته است و مرکز یا است.

۴) خداوند در روز قیامت انسانها را صرفا به واسطه آنچه در کسب کرده اند مواخذه می کند.

۵) در قرآن کریم سه ویژگی برای قلب باطنی بیان شده است، آنها را بیارید.

۶) در قرآن کریم با تعبیراتی نظیر و ، درک و فهم به قلب نسبت داده شده است.

۷) با توجه به آیه شریفه " کلا بل ران علی قلوبهم ما کانوا یکسبون" توضیح دهید که چه عاملی سبب ناتوانی انسانها در درک حقایق می گردد.

۸) منظور از نابینایی و ناشنوایی گمراهان چیست؟

۹) به چه دلیل قرآن از افرادی که ایمان ندارند با تعبیر " موتی" یاد می کند؟

۱۰) آیا ادراک حسی و استدلالی برای شناخت خداوند کفایت می کند؟

۱۱) انسان برای ارتباط با حقیقت خداوند نیازمند چه ابزاری است؟ با یک مثال توضیح دهید.

درس ششم

۱) مراد از نگرانی از دست دادن چیزی در آینده و مراد از اندوه از دست دادن چیزی در گذشته است.

۲) علت آرامش انسانی که حیات طیبه دارد در چیست؟

۳) با توجه به استدلال علامه طباطبایی، چگونه از آیه شریفه " الا بذكر الله تطمئن القلوب" انحصار آرامش در یاد خدا فهمیده می شود؟

۴) به چه دلیل انسانها تنها با یاد خداوند آرامش می یابند؟

۵) کلمه عیش به معنای و کلمه ضنک به معنای است.

۶) چرا خداوند زندگی غیر مومنین را با عنوان معیشت ضنک یاد می کند؟

۷) چرا مومنین در مصیبتها و مشکلات زندگی آرامش و اطمینان دارند؟

۸) سه ویژگی زندگی مومنانه یا حیات طیبه را نام ببرید.

۹) آیه شریفه " اذ جاء ربه بقلب سليم" در توصیف می باشد.

۱۰) علت همه اختلافات میان انسانها می باشد.

۱۱) چرا در جامعه مومنین هیچگونه اختلاف و خصومتی وجود ندارد؟

۱۲) با یک مثال توضیح دهید که چگونه انسان مومن از درک و فهم بالاتری نسبت به افراد عادی برخوردار است.

۱۳) آیه شریفه " او من کان میتا فاحییناه و جعلنا له نوراً یمشی به فی الناس" به کدامیک از ویژگی های حیات طیبه اشاره می کند. توضیح

دهید.

۱۴) مراد از مردن و زنده شدن در آیه شریفه " او من كان ميتا فاحييناه و جعلنا له نورا يمشي به في الناس " چیست؟

۱۵) روایت شریف " من اخلص لله اربعين صباحا " به کدامیک از ویژگی های حیات طیبه اشاره دارد؟

۱۶) به چه دلیل انسان مومن به تعلقات دنیا دل نمی بندد و فقط به خدا توکل می کند؟

۱۷) از فزونی علم و آگاهی انسان مومن در روایات با واژه و در قرآن با واژه یاد شده است.

درس هفتم

۱) تفاوت نظریه فردگرایان با جامعه گرایان در چیست؟

۲) قرآن کریم زندگی اجتماعی انسان را در سه سطح و و مطرح نموده و بر اجتماعی بودن نوع انسان صحنه می گذارد.

۳) مراد از نسب و صهر در آیه شریفه و هو الذی خلق من الماء بشرا و جعله نسبا و صهرا چیست؟

۴) در آیه شریفه : نحن قسمنا بینهم معیشتهم فی الحیوه الدنیا و رفعنا بعضهم فوق بعض درجات لیتخذ بعضهم بعضا سخریا

الف) واو چه نوع واوی است؟

ب) با توجه به معنای واو، معنای آیه شریفه چه می شود؟

ج) چه عاملی سبب گرد هم آمدن انسانها و تشکیل جوامع مدنی شد؟

۵) چه عاملی سبب به وجود آمدن اختلافات طبقاتی شد؟

۶) در جوامع مدنی، چه مساله ای باعث وضع قوانین گشت؟

۷) نقص اساسی اندیشه های بشری چیست؟

۸) هدف اصلی و میانی انبیاء چیست؟

۹) به چه دلیل ساماندهی اجتماع در اسلام مورد تاکید است؟

درس هشتم

۱) از کجا می توان فهمید که اسلام دینی سراسر اجتماعی است؟

۲) تفاوت بین مصابره و مرابطه از دیدگاه علامه طباطبایی چیست؟

۳) صبر و مصابره و رابطه در صورت همراه شدن با باعث فلاح و رستگاری انسان می گردد.

۴) با یک مثال توضیح دهید که چگونه فضائل اخلاقی انسان تنها در بستر اجتماع شکوفا می گردد.

۵) اینکه "جامعه هویتی مستقل از افراد تشکیل دهنده آن است" را با یک مثال توضیح دهید.

۶) سه ویژگی امتها از دیدگاه قرآن را که نشان دهنده هویت مستقل آنهاست نام ببرید.

۷) مرگ و اجل دفعی امتها غالباً به چه دلیلی رخ می دهد؟

۸) آیه شریفه ولقد زینا لکل امه عملهم، به چه مفهومی در جامعه اشاره دارد؟

۹) مفهوم "درک و عمل مشخص داشتن" یک امت نسبت به امتهای دیگر را تبیین کنید.

۱۰) روح جمعی اجتماع به چه معناست؟ توضیح دهید.

۱۱) داستان قوم ثمود نشان دهنده کدام ویژگی امتهاست؟

الف) درک و عمل مستقل داشتن
ب) اجل معین و دفعی امتها

ج) روح جمعی امتها
د) همه موارد

۱۲) نظریه اندام وارگی اجتماع به چه معناست؟

۱۳) پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله، رابطه مودت و دوستی بین مومنین را به چه چیزی تشبیه می کنند؟